

НАСЕЛЕНИЕ И МИГРАЦИЯ В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2015 ГОДИНА (ОКОНЧАТЕЛНИ ДАННИ)

Към 31 декември 2015 г. населението на област Плевен е 251 986 души, което представлява 3.5% от населението на страната. В сравнение с 2014 г. населението на областта намалява с 3 763 души, или с 1.5%.

Мъжете са 123 080 (48.8%), а жените - 128 906 (51.2%), или на 1 000 мъже се падат 1 047 жени. Броят на мъжете преобладава във възрастите до 59 години. С нарастване на възрастта се увеличава броят и относителният дял на жените от общото население на областта.

Продължава процесът на остаряване на населението. В края на 2015 г. лицата на 65 и повече навършени години са 63 140, или 25.1% от населението на областта. В сравнение с 2014 г. дялът на населението в тази възрастова група нараства с 0.9 процентни пункта.

Към 31.12.2015 г. децата до 15 години са 33 958, или 13.5% от общия брой на населението. Спрямо 2014 г. този дял се повишава с 0.1 процентни пункта.

Остаряването на населението води до повишаване на неговата средна възраст, която от 39.2 години през 1999 г. нараства на 43.8 години през 2009 г. и достига 45.7 години в края на 2015 година. Средната възраст при мъжете достига 43.9 години, а при жените - 47.4 години.

Процесът на остаряване се проявява както в селата, така и в градовете, като в градовете средната възраст на населението е 44.2 години, а в селата - 48.5 години.

Тенденцията на остаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - под, във и над трудоспособна възраст. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват, както остаряването на населението, така и законодателните промени¹ при определянето на възрастовите граници на населението при пенсиониране. За 2015 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст се запазват както през 2014 г. - до навършването на 60 години и 8 месеца за жените и 63 години и 8 месеца за мъжете.

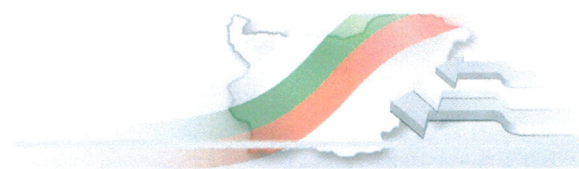
Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2015 г. е 142 081 души, или 56.4% от цялото население на областта, като мъжете са 76 295, а жените - 65 786 души. Трудоспособното население е намаляло с близо 3 015 души, или с 2.1% спрямо предходната година.

Към края на 2015 г. над трудоспособна възраст са 73 519 души, или 29.2%, а под трудоспособна възраст - 36 386 души, или 14.4% от населението на областта.

Към 31.12.2015 г. в градовете живеят 167 220 души, или 66.4%, а в селата – 84 766 души, или 33.6% от населението на областта.

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

¹ Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 г.).

Раждаемост

През 2015 г. в областта са регистрирани **2 234** родени деца, като от тях **2 217 (99.2%)** са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените е намалял с 15 деца, или с 0.7%.

Коефициентът на обща раждаемост¹ през 2015 г. се запазва, както през 2014 г. и е 8.7.

Броят на живородените момчета (1 180) е със 143 по-голям от този на живородените момичета (1 037), или на 1 000 живородени момчета се падат 879 момичета.

В градовете и селата живородените са съответно 1 430 и 787 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 8.5‰, а в селата - 9.3‰. През 2014 г. тези коефициенти са били съответно 8.3 и 9.3‰.

Тоталният коефициент на плодовитост² е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. През 2015 г. средният брой живородени деца от една жена е **1.78**. За сравнение, през 2014 г. той е бил 1.75 деца.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост оказват съществено влияние върху равнището на раждаемостта и определят характера на възпроизводството на населението.

През 2015 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете и при раждане на дете е съответно 25.5 и 27.3 години.

През последните години се наблюдава трайна тенденция на увеличаване на извънбрачните раждания. Техният относителен дял нараства от 52.4% през 2005 г. на 59.8% през 2009 г. и на 68.1 % през 2014 година. През 2015 г. броят на живородените извънбрачни деца е **1 519, или 68.5%** от всички живородени.

Високата извънбрачна раждаемост е резултат от значителното нарастване на броя на фактическите съжителства сред младите хора.

Смъртност

И през 2015 г. нивото на общата смъртност се задържа високо. **Броят на умрелите е 4 745 души, а коефициентът на обща смъртност³ - 18.7‰**. Спрямо предходната година броят на умрелите е намалял със 76, или с 1.6%.

Смъртността сред мъжете (20.0‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (17.5‰). Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (26.3‰) отколкото в градовете (14.9‰).

През 2015 г. в областта са починали 17 деца на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност⁴ е 7.7‰. След достигнатото най-високо равнище през 2002 г. - 13.9‰, коефициентът на детска смъртност варира от 13.7‰ през 2005 г. до 6.5‰ през 2013 година. През 2015 г. е регистрирано намаление на коефициента на детска смъртност с 0.8‰ спрямо 2014 година.

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

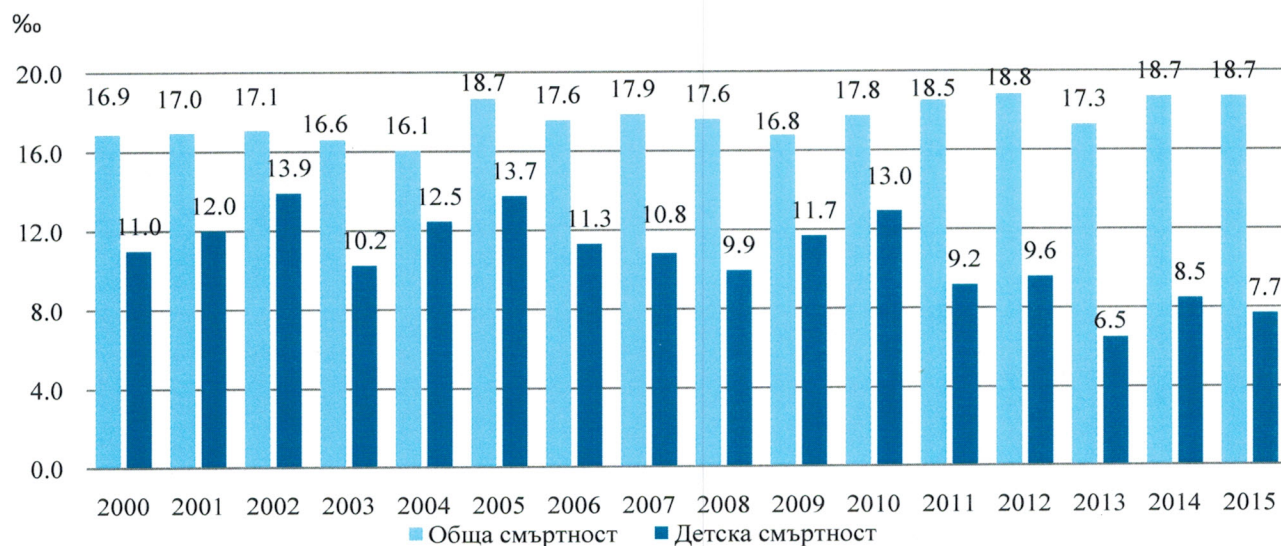
² Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетната година.

³ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

⁴ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

Фиг. 1. Коефициент на обща и детска смъртност

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между ражданията и умиралията представлява естественият прираст на населението. След 1990 г. демографското развитие на страната се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението. **През 2015 г., в резултат на отрицателния естествен прираст, населението на областта е намаляло с 2 528 души,** или с 61 души по-малко в сравнение с 2014 година.

Намалението на населението, измерено чрез коефициента на естествения прираст¹, е минус 10.0%. Коефициентът на естествен прираст в градовете е минус 6.4%, а в селата - минус 17.0%, или намалението на населението в областта в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

Съществено влияние върху броя и структурите на населението в областта оказва и механичният прираст, който през 2015 г. също е отрицателен - минус 1 235 души. Той се формира като разлика между броя на заселилите се и изселилите се от областта.

¹ Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното деление на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.